

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 250)

17.7.1964 Tarihli, 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu ve 2.9.1971 Tarihli, 1479 Sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile 17.10.1983 Tarihli, 2926 Sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa Göre Tahakkuk Eden Prim ve Diğer Alacakların Tahsilatının Hızlandırılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (1/573)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/101-1148/478

28.1.1997

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 27.12.1996 tarihinde kararlaştırılan "17.7.1964 Tarihli, 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu ve 2.9.1971 Tarihli, 1479 Sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile 17.10.1983 Tarihli, 2926 Sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa Göre Tahakkuk Eden Prim ve Diğer Alacakların Tahsilatının Hızlandırılması Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Necmettin Erbakan
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Ülkemizde sosyal sigorta sistemi Anayasanın 60 ıncı maddesi çerçevesinde primli sisteme dayanmaktadır.

Bu temel esas içinde; 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 72 nci maddesi, işkazaları ile meslek hastalıkları, hastalık, analık, malullük yaşlılık ve ölüm sigortalarının gerektirdiği her türlü yardım ve ödemelerle, her çeşit yönetim giderlerini karşılamak üzere Kurumca bu Kanun hükümlerine göre prim alınacağı hükmünü amir bulunmaktadır.

Aynı sistem düzenlemesi, 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 48 nci ve 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununun 30 ncu maddesinde de yer almıştır.

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunundaki hükümlere göre işveren bir ay içinde çalıştırdığı sigortalıların prime esas tutulacak kazançları toplamı üzerinden hesaplanan prim tutarını, sigortalıların ücretinden keserek ve kendisine ait prim tutarını da bu miktara ekleyerek en geç ertesi ayın sonuna kadar Kuruma ödemekle yükümlü kılınmışlardır.

Diğer taraftan 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun Ek 24 üncü maddesi, Kurumdan aylık ve gelir almakta olan emekli dul ve yetimlere bu Kanun hükümlerine göre bağlanan malullük yaşlılık ve ölüm aylıklarına ek olarak ve Bakanlar Kurulunca belirlenen miktarda (4 690 000 TL) Sosyal Yardım Zammı ödenmesini düzenlemiştir. Ek 24 üncü maddede 20.6.1987 tarihli 3395 ve 1.6.1994 tarihli 3995 sayılı Kanunlarla yapılan yasal değişikliklerle genel ve katma bütçeli idarelere, mahallî idarelere, döner sermayeli kuruluşlara, kamu iktisadî teşekküllere, bunların müessesesi, bağlı ortaklıklarına, bu kuruluşlardan son işveren olarak ayrılanların emeklilik durumunda aylıkları ile birlikte Kurumca ödenen Sosyal Yardım Zammının Kuruma ödenmesi zorunluluğu getirilmiştir.

4792 sayılı Kanunun 19 uncu maddesi ile 506 sayılı Kanunun 80 inci maddesi, yasal sürede ödenmeyen prim, sosyal yardım zammı ve idarî para cezalarına 6183 sayılı Kanun uyarınca tespit edilen gecikme zammı uygulanması öngörülmüştür. 6183 sayılı Kanun uyarınca Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen aylık %15 gecikme zammı prim, sosyal yardım zammı ve idarî para cezalarının kanunî süresinde ödenmesi bakımından işverenler üzerinde caydırıcılık niteliği göstermesine karşılık, çeşitli ekonomik nedenler yasal süresinde ödenemeyen borçlar bakımından da zaman içinde ödenmesi imkânsız miktarların oluşmasına neden olunmuştur. Bu durum nitelik itibariyle kamu alacağına kısmen haksız bir gecikme zammı borcunu meydana getirmiştir.

Konuyu rakamsal olarak ortaya koymak gerekirse Sosyal Sigortalar Kurumunun kamu ve özel sektör prim ve sosyal yardım zammı olarak (Aralık 1996 ayı itibariyle) 102. 5 Trilyon TL gecikme zammı olarak 167.5 Trilyon TL olmak üzere 270 Trilyon TL alacağı bulunmaktadır. Aynı konuyu Bağ Kur olarak değerlendirdiğimizde Bağ Kur'un 56 Trilyon TL prim aslı 43 Trilyon TL gecikme zammı olarak toplam 99 Trilyon TL alacağı, tarım sigortasından da 50 Trilyon TL alacağı bulunmaktadır.

Söz konusu prim ve benzeri alacakların reel enflasyon oranlarında değerlendirilmesi halinde borçlu işveren ve sigortalıların borçlarını carî sigorta primi ile birlikte ödeyeceği düşünülmektedir. Hiçbir zaman bir af olarak nitelenmesi mümkün olmayan bu Yasal düzenlemenin amacı gerek Sosyal Sigortalar Kurumu ve gerekse Bağ Kur bakımından prim ve benzeri alacaklarını reel enflasyon içinde ve belirli kurullarla tahsiline imkân sağlanması amaçlanmıştır.

Bu gerekçe içinde kamu kurum ve kuruluşları ile mahallî idarelerin Sosyal Sigortalar Kurumuna olan borçları, 1997 yılında Kurum adına konulan ödenekten mahsup edilmek suretiyle tahkim işleminin yapılması ile yılların birikimi olan Kurum alacağının tasfiyesi amaçlanmıştır.

Belirtilen bu genel gerekçeye dayanılarak Kanun Tasarısı hazırlanmıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. — Kanun Tasarısının 1 inci maddesi ile 506 sayılı Kanuna göre prim, idarî para cezası, gecikme zammı ve faiz borcu bulunan işverenler ile topluluk sigortası ve isteğe bağlı sigortalılara borçlarını ödemesi hususunda kolaylık getirilmiştir.

Bu kapsamdaki borçlu işverenler ile sigortalılara 31 Aralık 1996 tarihine kadar tahakkuk etmiş olan prim borçlarının tamamı ile idarî para cezalarının %50 sini ve bunların bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadarki gecikme zammı ve faizlerin %58 ini, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takibeden aybaşından itibaren on ay içinde eşit taksitler halinde; ödemeleri durumunda söz konusu Kurum alacaklarından herbirine ait bakiye gecikme zammı ve faizleri ile idarî para cezasının bakiyesi terkin edilmesi esası getirilmiştir.

Madde düzenlemesinde ayrıca 506 sayılı Kanunun Ek 24 üncü maddesine göre sosyal yardım zammı borçları bulunan ancak 2 nci madde dışında kalan diğer kuruluşlara, sosyal yardım zammı borçlarının tamamını ve bunların bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih kadarki gecikme zammı ve faizlerinin %58 ini, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takibeden aybaşından itibaren

ren on ay içinde eşit taksitler halinde; ödedikleri takdirde, söz konusu Kurum alacaklarından her birine ait bakiye gecikme zammı ve faizleri ile idarî para cezasının bakiyesi terkin edileceği belirtilmiştir.

Maddede yapılan bu düzenleme hükmüne uygun olarak ödeme yapanların 31 Aralık 1996 tarihine kadar tahakkuk etmiş prim ve sosyal yardım zammı borçlarına ve idarî para cezalarının %50 sine ödeme dönemi içinde ayrıca gecikme zammı ve faiz uygulanmayacağı düzenlenmiştir.

Ayrıca bu ödeme kolaylıklarından yararlanmak üzere başvuran ve herhangi bir taksidini süresinde ödemeyenlerin süresinde ödenmeyen taksidi bu Kanun uygulama süresinde rızaen tecil faizi ile birlikte ödemeleri halinde bu Kanundan yararlanma hakları saklı tutularak ödeme kolaylığı hususunda uygulamada olabilecek durumlara açıklık getirilmesi amaçlanmıştır.

Maddede yapılan diğer bir düzenleme de madde kapsamında bulunan işverenler ile sigortalılardan 31 Aralık 1996 tarihine kadar tahakkuk etmiş prim, sosyal yardım zammı ve idarî para cezası borcunu ödemiş ancak bu ödemeleri dolayısıyla ödenmeyen gecikme zammı ve faiz borcu bulunanlara bu borçlarının %58 ini Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşından itibaren on ay içinde eşit taksitler halinde ödemeleri halinde bakiyesi terkin edileceği hususu getirilerek madde içinde bütünlük sağlanmıştır.

Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilmiş gecikme zammı ve faizlerin geri verilmeyeceği ve mahsup edilmeyeceği hükmü ile uygulamada doğabilecek ihtilaflara açıklık getirilmiştir.

Maddede ayrıca aynı sistem içinde icraya intikal eden prim, sosyal yardım zammı ve idarî para cezası ile gecikme zammı, faiz borçları için ödenmesi hususu düzenlenmiştir.

Maddede ayrıca belirtilen esaslar ve süreler içerisinde ödenmeyen primler ile ilgili olarak 1 Ocak 1997 tarihinden itibaren 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 80 inci maddesinin hükümleri uygulanacağı hükmü ile Kanunda öngörülen sistemden faydalanmayanlar hususunda yapılacak işlemler belirtilmiştir.

Madde 2. — Kanun Tasarısının 2 nci maddesi ile 506 sayılı Kanunun Ek 24 üncü maddesine göre sosyal yardım borcu bulunan genel ve katma bütçeli idareler özel idareler ve belediyeler döner sermayeli kuruluşlar ile kanunla veya kanunların verdiği yetkiye istinaden kurulan kamu kuruluşları ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamına giren teşekkül ve kuruluşlarla bunların müessese, bağlı ortaklık ve iştiraklerinin bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ay başına kadarki tahakkuk etmiş bulunan prim idarî para cezası ve sosyal yardım zammı ile bunların gecikme zammı ve faiz borçlarının tahkim yolu ile tasfiyesi düzenlenmiştir.

Madde düzenlenmesinde borçlarının ödenmesi hususu ile ilgili usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Maliye Bakanlığınca tespit edileceği belirtilmiştir.

Madde 3. — Kanun Tasarısının 3 üncü maddesi ile 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununa göre prim, gecikme zammı ve faiz borcu bulunan sigortalılar ile ölen borçlu sigortalıların hak sahipleri 31 Aralık 1996 tarihine kadar tahakkuk etmiş bulunan, prim borçlarının tamamını gecikme zammı ve faizlerinin %50 sini Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on ay içinde eşit taksitler halinde ödemeleri halinde kendilerine borçlarının reel enflasyonu aşan kısmı için terkin işlemi yapılması hususu düzenlenmiştir.

Madde düzenlenmesinde 31 Aralık 1996 tarihine kadar tahakkuk etmiş prim borcu bulunmayan sadece gecikme zammı ve faiz borcu bulunanlara da aynı hak tanınmıştır.

Madde düzenlenmesine açıklık getirmek bakımından bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilmiş gecikme zammı ve faizler geri verilmeyeceği ve mahsup edilmeyeceği belirtilmiştir.

Kurumca icra takibi yapılanlarda madde de belirtilen esaslar dahilinde Kanunun getirdiği ödeme kolaylığından faydalanabileceklerdir.

Maddede yer alan diğer bir düzenleme ise maddede belirtilen esaslar ve süreler içerisinde ödenmeyen primler ile ilgili olarak Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 1479 sayılı Kanunun 53 nci maddesinin ikinci fıkrası hükmü uygulanacağı hususudur.

Madde 4. — Kanun Tasarısının 4 üncü maddesi ile, 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa tabi sigortalılar için getirilen ödeme kolaylığı düzenlenmiştir. 2926 sayılı Kanun uyarınca yasal süresinde ödenmeyen primler için gecikme zammı uygulanmaması nedeniyle düzenleme prim düzeyinde prim borcunun %50'sinin ödeme sistemi esas alınarak yapılmıştır.

Madde 5. — Yürürlük maddesi

Madde 6. — Yürütme maddesi

Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Sağlık, Aile, Çalışma ve

Sosyal İşler Komisyonu

Esas No : 1/573

Karar No : 16

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanarak, Bakanlar Kurulunca 28.1.1997 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve 3.2.1997 tarihinde Esas Komisyon olarak Komisyonumuza, Tali Komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna havale edilen "17.7.1964 Tarihli, 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu ve 2.9.1971 Tarihli, 1479 Sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile 17.10.1983 Tarihli, 2926 Sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa Göre Tahakkuk Eden Prim ve Diğer Alacakların Tahsilatının Hızlandırılması Hakkında Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 27.2.1997 tarihinde yaptığı 15 inci Birleşiminde, Hükümeti temsilen Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının Başkanlığında, Maliye Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Sosyal Sigortalar Kurumu Genel Müdürlüğü, Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü ve Bağ-Kur Genel Müdürlüğü ile Özelleştirme İdaresi Başkanlığı Temsilcilerinin de katılımlarıyla incelenip, görüşülmüştür..

Tasarıya göre;

SSK'da özel sektör işverenlerinin 31 Aralık 1996 tarihine kadar tahakkuk etmiş prim borçlarının tamamı ve bunların gecikme zammı ve faizlerinin %58'i,

İdari para cezalarının %50'si bunlara ilişkin gecikme zammı ve faizlerin %58'i, 10 ay içinde eşit taksitler halinde ödenirse, borçların kalan bölümü alınmayacaktır.

Bağ-Kur'da ise 31 Aralık 1996 tarihine kadar tahakkuk etmiş prim borçlarının tamamı ile gecikme zammı ve faizlerin %50'si, 10 ay içinde eşit taksitler halinde ödenirse, borçların kalan bölümü alınmayacaktır.

Kamu kurum ve kuruluşları ile mahalli idarelerin Sosyal Sigortalar Kurumuna olan prim, idari para cezası ve sosyal yardım zammı ile bunların gecikme zammı ve faiz borçları genel bütçeden kuruma ödenecektir.

Komisyonumuzda Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde; Tasarı üzerindeki Komisyon üyelerimize Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı tarafından yapılan açıklamada,

Tasarı ile Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kurun birikmiş ve mükellefleri tarafından ödemesi zorlaşmış prim ve diğer alacaklarının tahsilinin kolaylaşacağı,

Birikmiş alacakların tasfiyesi ile sözkonusu mükelleflerin cari primlerini de muntazam olarak ödeyebilmelerine imkân sağlandığı,

Kamu kurumları ve mahalli idarelerin Sosyal Sigortalar Kurumuna olan borçları devlet tarafından üstlenilerek, sözkonusu kurumlar ile Sosyal Sigortalar Kurumunun rahatlaması ve mali bakımdan sağlıklı bir yapıya kavuşmaları amaçlandığı belirtilmiştir.

Yapılan bu görüşmeleri takiben Kanun Tasarısı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Komisyonumuza verilen redaksiyon yetkisi ile, Kanun Tasarısının 3 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının son iki cümlesi, "Bu sigortalılardan birinci fıkraya göre hesaplanacak borcun onda birini bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takibeden aybaşından itibaren bir ay içinde ödeyenler aleyhine icra ve ceza mahkemelerinde dava açılmaz. Açılmış bulunan davalar bütün neticeleri ile birlikte düşer." olarak yeniden düzenlenmiştir.

Tasarının 1, 2 ve 4 üncü maddeleri ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 5 ve 6 ncı maddeleri ise aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurula sunulmak üzere saygıyla arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Nevzat Köse</i>	<i>Ahmet Feysi İnceöz</i>	<i>Haluk Yıldız</i>
Aksaray	Tokat	Kastamonu
Kâtip	Üye	Üye
<i>Turhan Alçelik</i>	<i>Ahmet Çelik</i>	<i>Aslan Ali Hatipoğlu</i>
Giresun	Adıyaman	Amasya
		Muhalefet şerhim var.
Üye	Üye	Üye
<i>Yılmaz Ateş</i>	<i>Bekir Kumbul</i>	<i>Mustafa Güven Karahan</i>
Ankara	Antalya	Balıkesir
Muhalifim	Muhalifim	Muhalifim
Muhalefet şerhi eklidir.	Muhalefet şerhi eklidir.	Muhalefet şerhi eklidir.
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Karşoğlu</i>	<i>Mustafa Balçılar</i>	<i>Fevzi Arıcı</i>
Bolu	Eskişehir	İçel
Karşı oy yazımız ektedir.	Muhalefet şerhim var.	
Üye	Üye	Üye
<i>Erol Karan</i>	<i>Memduh Büyükkılıç</i>	<i>Hasan Hüseyin Öz</i>
Karabük	Kayseri	Konya
Muhalifim		
Muhalefet şerhi eklidir.		
Üye	Üye	Üye
<i>Mahmut Duyan</i>	<i>Doğan Baran</i>	<i>Mehmet Salih Katırcıoğlu</i>
Mardin	Niğde	Niğde
Üye	Üye	Üye
<i>H. Avni Kabaoğlu</i>	<i>Ahmet Nurettin Aydın</i>	<i>Kazım Arslan</i>
Rize	Siirt	Yozgat

MUHALEFET ŞERHİ

17.7.1964 Tarihli 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu ve 2.9.1971 tarihli 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile 17.10.1983 tarihli, 2926 Sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre tahakkuk eden prim ve diğer alacakların tahsilatının hızlandırılması hakkındaki Kanun Tasarısına Muhalefet Şerhi

1. Primerini düzenli ödeyenlerle ödemeyenler arasında Anayasamızın eşitlik ilkesine aykırılıklar içermesi
2. Sosyal Güvenlik Kurumlarına prim ödememeyi alışkanlık haline getireceği için Muhalifiz.

M. Güven Karahan
Balıkesir

Mustafa Karşoğlu
Bolu

Erol Karan
Karabük

KARŞIOY YAZIMIZ

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

17.7.1964 tarihli, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu ve 2.9.1971 tarihli 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile 17.10.1983 tarihli 2926 Sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre tahakkuk eden prim ve diğer alacakların tahsili ile ilgili Kanun Tasarısına;

1. Primi peşin ödeyen kurum ve şahıslarla zamanında ödemeyenler arasında eşitsizlik oluşturduğundan.

2. Kurum, kuruluş ve şahıslarda tembelliğe yol açacağından,

3. Sosyal Güvenlik Sisteminin ruhuna aykırı olduğundan

Yeni düzenlemelere karşıyız.

Bekir Kumbul
Antalya

Yılmaz Ateş
Ankara

KARŞIOY YAZISI

“17.7.1964 Tarihli, 1479 Sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile 17.10.1983 Tarihli, 2926 Sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa Göre Tahakkuk Eden Prim ve Diğer Alacakların Tahsilatının Hızlandırılması Hakkında Kanun Tasarısı” na, sosyal güvenlik kuruluşlarının ve sigortalıların rahatlatılması bakımından prensipte katılmaktayız.

Ancak Kanun Tasarısı her ne kadar bir af olmadığı iddia edilse de bir af niteliğindedir. Tasarı ile %50'lik bir af getirilmektedir. Primini yatıran ile yatırmayan arasında adaletsiz bir uygulama getirilmektedir. 1993 yılında da yapılan benzer af düzenlemesi ile sosyal güvenlik kuruluşlarına borcu olanların, bu borçlarını ödemeyerek ucuz kredi gibi kullanma yoluna gitmelerine, böylece prim borçlarını ödememelerine ve bunun bir alışkanlık haline gelmesine neden olmuştu ve neticede prim tahsilat oranları düşmüştü.

Sigortalılara aflu sağlanan aynı imkân af şeklinde değil de faiz ve gecikme zammı ödemelerini daha uzun süreye yayılarak sağlanması teklifimiz Komisyonunda kabul görmedi.

Tasarıdaki diğerk bir nokta da Kamü kurum ve kuruluşları ile mahallî idarelerin Sosyal Sigortalar Kurumu'na olan prim, idari para cezası ve sosyal yardım zammı ile bunların gecikme zammı ve faiz borçlarının genel bütçeden kuruma ödenecek olmasıdır. Bu durum da büyük eşitsizliğe neden olacaktır. Kuruma olan borçlarını önceden ve düzenli olarak ödeyen belediyelerin enayi durumuna düşürüldüğü açıktır. Bütün Belediyelerin borçları hesaplanıp Belediye mücavir alanlarındaki nüfusa bölünüp her Belediyenin hissesine düşen kadar para, borçlarına mahsuben veya önceden ödeme yapmışsa ilerideki sigorta primleri için verilmeliydi. Bu teklifimiz de Komisyonca kabul görmemiştir.

Kanunlaştığı taktirde eşitsizliğe neden olacağı apaçık ortada olan ve tamamen af niteliği taşıdığı gibi üstelik bir de prim ödememeyi teşvik eden bu Tasarıya karşıyız.

Aslan Ali Hatipoğlu

Amasya

Mustafa Balçular

Eskişehir

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

17.7.1964 Tarihli, 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu ve 2.9.1971 Tarihli, 1479 Sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile 17.10.1983 Tarihli, 2926 Sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa Göre Tahakkuk Eden Prim ve Diğer Alacakların Tahsilâtının Hızlandırılması Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. – 17.7.1964 tarihli, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa göre prim, idarî para cezası, gecikme zammı ve faiz borcu bulunan işverenler topluluk sigortasına ve isteğe bağlı sigortaya devam edenlerin, 31 Aralık 1996 tarihine kadar tahakkuk etmiş olan prim borçlarının tamamı, idarî para cezalarının % 50'sini ve bunların bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadarki gecikme zammı ve faizlerin % 58' ini,

506 sayılı Kanunun Ek 24 üncü maddesine göre sosyal yardım zammı borçları bulunan ve 2 nci madde dışında kalan diğer kuruluşlar, sosyal yardım zammı borçlarının tamamı ve bunların bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadarki gecikme zammı ve faizlerinin % 58' ini,

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takiben aybaşından itibaren on ay içinde eşit taksitler halinde ödedikleri takdirde, söz konusu Kurum alacaklarından her birine ait bakiye gecikme zammı ve faizleri ile idarî para cezasının bakiyesi terkin edilir. Bu fıkra hükmüne uygun olarak ödeme yapanların 31 Aralık 1996 tarihine kadar tahakkuk etmiş prim ve sosyal yardım zammı borçlarına ve idarî para cezalarının % 50'sine ödeme dönemi içinde ayrıca gecikme zammı ve faiz uygulanmaz. Bu madde hükmünden yararlanmak üzere başvuranlardan taksitlerini süresi içinde ödemeyenlerin süresinde ödenmeyen her bir taksidi için bu Kanunun uygulanma süresinde rızaen tecil

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

17.7.1964 Tarihli, 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu ve 2.9.1971 Tarihli, 1479 Sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ile 17.10.1983 Tarihli, 2926 Sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa Göre Tahakkuk Eden Prim ve Diğer Alacakların Tahsilâtının Hızlandırılması Hakkında Kanun Tasarısı

MADDE 1. – Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzda aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

faizi ile birlikte ödemeleri halinde bu Kanundan yararlanma hakları saklıdır.

Birinci fıkra hükmüne girenlerin 31 Aralık 1996 tarihine kadar tahakkuk etmiş prim, sosyal yardım zammı ve idari para cezası borcu bulunmayıp, sadece gecikme zammı ve faiz borcu bulunanlar, bu borçlarının % 58'ini bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşından itibaren on ay içinde eşit taksitlerle ödemeleri halinde kalan borcu terkin edilir. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilmiş gecikme zammı ve faizler geri verilmez ve mahsup edilmez.

Birinci fıkra hükmüne girenlerin prim, sosyal yardım zammı ve idarî para cezası ile gecikme zammı, faiz borçları için aleyhine icra takibi yapılanlar, yukarıdaki fıkralar hükümlerine göre hesaplanacak borç tutarlarını bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşından itibaren on aylık süre içinde icra masrafları ile birlikte icra müdürlüklerine veya Kuruma ödemek şartıyla bu madde hükümlerinden yararlanabilirler. İcra takibine konu olan borcun onda birini bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takibeden aybaşından itibaren bir ay içerisinde ödeyenlerin hacizleri kaldırılır. Bu süreler içerisinde icra takipleri ile ceza ve hukuk davalarına devam edilmez, bu davalara ilişkin kanuni süreler işlemez. Taksitlenmiş ve henüz ödenmemiş bulunan prim birinci fıkrada belirtilen diğer kuruluşlara ait sosyal yardım zammı ve idarî para cezası borçları ile gecikme zammı ve faizlerini yukarıdaki fıkralarda belirtilen esaslar ve süreler içerisinde ödemek isteyen işverenler hakkında da bu madde hükümleri uygulanır.

Bu maddede belirtilen esaslar ve süreler içerisinde ödenmeyen primler ile ilgili olarak 1 Ocak 1997 tarihinden itibaren 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 80 inci maddesinin hükümleri uygulanır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 2. – Genel ve katma bütçeli idareler, özel idareler ve belediyeler döner sermayeli kuruluşlar ile kanunla veya kanunların verdiği yetkiye istinaden kurulan kamu kuruluşları ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararname kapsamına giren teşekkül ve kuruluşlarla bunların müessesese, bağlı ortaklık ve iştiraklerinin bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden ay başına kadarki tahakkuk etmiş bulunan prim idarî para cezası ve sosyal yardım zammı ile bunların gecikme zammı ve faiz borçları ile 1997 yıl sonuna kadar doğacak sosyal yardım zammı ve bunlara ait gecikme zammı 1997 Malî Yılı Hazine Müsteşarlığı Bütçesinin (940. 01. 3. 406. 900. 4792 sayılı Kanunun 19 uncu maddesi gereğince Sosyal Sigortalar Kurumuna yapılacak yardımlar) tertibindeki ödenekten Sosyal Sigortalar Kurumu'na yapılan ödemeler karşılığında bu kurum ve kuruluşlar adına tahsil edilmiş sayılarak borç kayıtları kapatılır.

Sosyal Sigortalar Kurumuna bu kurum ve kuruluşların yukarıda belirtilen prim idarî para cezası ve sosyal yardım zammı borçları ile ödeme tarihine kadar hesaplanacak gecikme zammı ve faiz borçlarının ödenmesi hususu ile ilgili usul ve esaslar Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı ve Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Devlet Bakanlığınca müştereken tesbit edilir.

Yukarıda belirtilen kurum ve kuruluşların bu kapsamda devam eden takibat ve yargı safhasındaki ihtilafları sona erer.

MADDE 3. – 2.9.1971 tarihli, 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununa göre prim, gecikme zammı ve faiz borcu bulunan sigortalılar ile ölen borçlu sigortalıların hak sahipleri 31 Aralık 1996 tarihine kadar tahakkuk etmiş bulunan prim borçlarının tamamını ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 2. – Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzda aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. – 2.9.1971 tarihli, 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkârlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununa göre prim, gecikme zammı ve faiz borcu bulunan sigortalılar ile ölen borçlu sigortalıların hak sahipleri 31 Aralık 1996 tarihine kadar tahakkuk etmiş bulunan prim borçlarının tamamını ve bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihe kadarki gecikme zammı ve faizlerinin % 50'si-

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

kadarki gecikme zammı ve faizlerinin % 50'sini, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takibeden aybaşından itibaren on ay içinde eşit taksitler halinde ödedikleri takdirde söz konusu Kurum alacaklarının bakiyesi olan gecikme zammı ve faiz borçları terkin edilir. Bu fıkra hükmüne göre ödeme yapanların birikmiş prim borçlarına ödeme dönemi içinde ayrıca gecikme zammı uygulanmaz.

31 Aralık 1996 tarihine kadar tahakkuk etmiş prim borcu bulunmayıp sadece gecikme zammı ve faiz borcu bulunanların, bu borçlarının % 50'sini bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşından itibaren on ay içinde eşit taksitler halinde ödedikleri takdirde bakiyesi gecikme zammı ve faiz borçları terkin edilir. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilmiş gecikme zammı ve faizler geri verilmez ve mahsup edilmez.

Prim, gecikme zammı ve faiz borçları için aleyhine icra takibi yapılanlar, yukarıdaki fıkralar hükümlerine göre hesaplanacak borçlarını bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşından itibaren on aylık süre içinde icra masrafları ile birlikte icra müdürlüklerine veya Kuruma ödemek şartıyla bu madde hükümlerinden yararlanabilirler. Ödeme süreleri içerisinde icra takiplerine ilişkin kanuni süreler işlemez. Bu sigortalılardan birinci fıkraya göre hesaplanacak borcun onda birini bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takibeden aybaşından itibaren bir ay içinde ödeyenler aleyhine icra, ceza mahkemelerinde dava açılmaz, açılmış bulunan davalar bütün neticeleri ile birlikte düşer.

Bu maddede belirtilen esaslar ve süreler içerisinde ödenmeyen primler ile ilgili olarak 1 Ocak 1997 tarihinden itibaren 1479 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükmü uygulanır.

MADDE 4. – 17.10.1983 tarihli, 2926 sayılı Tarımda Kendi Adına ve Hesabına Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununa göre prim

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

ni, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takibeden aybaşından itibaren on ay içinde eşit taksitler halinde ödedikleri takdirde söz konusu Kurum alacaklarının bakiyesi olan gecikme zammı ve faiz borçları terkin edilir. Bu fıkra hükmüne göre ödeme yapanların birikmiş prim borçlarına ödeme dönemi içinde ayrıca gecikme zammı uygulanmaz.

31 Aralık 1996 tarihine kadar tahakkuk etmiş prim borcu bulunmayıp sadece gecikme zammı ve faiz borcu bulunanların % 50'sini bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşından itibaren on ay içinde eşit taksitler halinde ödedikleri takdirde bakiyesi, gecikme zammı ve faiz borçları terkin edilir. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilmiş gecikme zammı ve faizler geri verilmez ve mahsup edilmez.

Prim, gecikme zammı ve faiz borçları için aleyhine icra takibi yapılanlar, yukarıdaki fıkralar hükümlerine göre hesaplanacak borçlarını bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşından itibaren on aylık süre içinde icra masrafları ile birlikte icra müdürlüklerine veya Kuruma ödemek şartıyla bu madde hükümlerinden yararlanabilirler. Ödeme süreleri içerisinde icra takiplerine ilişkin kanuni süreler işlemez. Bu sigortalılardan birinci fıkraya göre hesaplanacak borcun onda birini bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takibeden aybaşından itibaren bir ay içinde ödeyenler aleyhine icra ve ceza mahkemelerinde dava açılmaz. Açılmış bulunan davalar bütün neticeleri ile birlikte düşer.

Bu maddede belirtilen esaslar ve süreler içerisinde ödenmeyen primler ile ilgili olarak 1 Ocak 1997 tarihinden itibaren 1479 sayılı Kanunun 53 üncü maddesinin ikinci fıkrası hükmü uygulanır.

MADDE 4. – Tasarımın 4 üncü maddesi Komisyonumuzda aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

borcu bulunan sigortalılar ile ölen borçlu sigortalıların haksahipleri, aynı Kanunun 36 ncı maddesinin ikinci fıkrası hükmüne göre, 31 Aralık 1996 tarihi itibarıyla hesaplanacak birikmiş prim borçlarının % 50'sini bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihi takibeden aybaşından itibaren on ay içinde taksitler halinde ödedikleri takdirde prim borçlarının bakiyesi terkin edilir. Bu fıkra hükmüne göre ödeme yapanların 31 Aralık 1996 tarihine kadar birikmiş prim borçlarına ödeme dönemi içinde aynı Kanunun 36 ncı maddesinin ikinci fıkrası hükmü uygulanmaz. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce tahsil edilmiş primler geri verilmez ve mahsup edilmez.

Bu madde belirtilen esaslar ve süreler içerisinde ödenmeyen primler ile ilgili olarak 1 Ocak 1997 tarihinden itibaren 2926 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinin ikinci fıkrası hükmü uygulanır.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 5. – Bu Kanun yayımı tarihinden yürürlüğe girer.

MADDE 6. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Prof. Dr. Necmettin Erbakan

Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

Prof. Dr. T. Çiller

Devlet Bakanı

N. Ercan

Devlet Bakanı

I. Saygın

Devlet Bakanı V.

Ö. Barutçu

Devlet Bakanı

N. K. Zeybek

Devlet Bakanı

M. S. Ensarioğlu

Devlet Bakanı

B. Aksoy

Devlet Bakanı

H. U. Söylemez

Devlet Bakanı

A. Yılmaz

Devlet Bakanı

B. Şeker

Adalet Bakanı

Ş. Kazan

İçişleri Bakanı

M. Akşener

Millî Eğitim Bakanı

Prof. Dr. M. Sağlam

Sağlık Bakanı

Y. Aktuna

Tarım ve Köy İşleri Bakanı

M. Demirci

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Y. Erez

Kültür Bakanı

İ. Kahraman

Orman Bakanı

M. H. Dağlı

(Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

MADDE 5. – Tasarının 5 inci maddesi Komisyonumuzda aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. – Tasarının 6 ncı maddesi Komisyonumuzda aynen kabul edilmiştir.

Devlet Bakanı

F. Adak

Devlet Bakanı

Doç. Dr. A. Gül

Devlet Bakanı

Prof. Dr. S. Tekir

Devlet Bakanı

M. Altınsoy

Devlet Bakanı

L. Esengün

Devlet Bakanı

A. C. Tunç

Devlet Bakanı

G. Dağdaş

Devlet Bakanı

T. R. Güneri

Devlet Bakanı

Prof. Dr. S. Günbey

Devlet Bakanı

Dr. A. Demircan

Millî Savunma Bakanı

T. Tayan

Maliye Bakanı

Doç. Dr. A. Şener

Bay. ve İskân Bakanı

C. Ayhan

Ulaştırma Bakanı

Ö. Barutçu

Çal. ve Sos. Güv. Bakanı

N. Çelik

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı V.

F. Adak

Turizm Bakanı

B. Yücel

Çevre Bakanı

M. Z. Tokar